

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1129/22-M

Název	Fakultní základní škola Olomouc, Tererovo nám. 1, příspěvková organizace
Sídlo	Tererovo nám. 1, 779 00 Olomouc
E-mail	zster@volny.cz
IČO	70 234 019
Identifikátor	600 140 237
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PaedDr. Jaroslav Hála
Zřizovatel	statutární město Olomouc
Místo inspekční činnosti	Tererovo nám. 1, 3 a 4, Nová Ulice, 779 00 Olomouc Helsinská 6, Neředín, 779 00 Olomouc Rumunská 1, Neředín, 779 00 Olomouc
Inspekční činnost na místě	10., 11. a 14. 11. 2022

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění příslušných školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Fakultní základní škola Olomouc, Tererovo nám. 1, příspěvková organizace (dále také „škola“, „subjekt“) vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny – výdejny. Subjekt se dlouhodobě profiluje podporou pohybově nadaných žáků třídami s rozšířenou výukou tělesné výchovy na druhém stupni základní školy.

K termínu inspekční činnosti škola vzdělávala 710 žáků v 33 třídách ve dvou pracovištích základní školy. Škola evidovala 108 žáků s priznanými podpůrnými opatřeními a 18 žáků s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání škola organizovala pro 277 žáků v 10 odděleních školní družiny. Stravování žáků zajišťovala ve školní jídelně a školní jídelně – výdejně.

Informace o škole jsou publikovány ve výroční zprávě o činnosti školy a prezentovány na průběžně aktualizovaných webových stránkách (www.zsterera.com) nebo v různých informačních materiálech a tiskovinách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje školy vychází z dobré znalosti prostředí a záměrů zřizovatele. K jejímu vyhodnocování a aktualizaci dochází v pravidelných intervalech, stanovené dílčí cíle se daří řediteli školy postupně plnit. Prostorové podmínky a materiálně-technické vybavení umožňují realizaci školních vzdělávacích programů v základním i zájmovém vzdělávání. Ve spolupráci se zřizovatelem a zapojením školy do projektových aktivit se školní prostředí průběžně inovuje a modernizuje. Partnerské vztahy s dalšími subjekty (školská rada, spolek rodičů, školská poradenská zařízení, mateřské školy, Pedagogická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci) přináší obohacování vzdělávací nabídky a podílí se na zvyšování kvality poskytovaného vzdělávání.

Východiskem pro efektivní řízení školy i pedagogického procesu je funkčně nastavená organizační struktura s delegováním konkrétních dílčích kompetencí na další pracovníky školy. Společně s ředitelem školy se na řízení významnou měrou podílejí zástupkyně ředitele ustanovené pro každé pracoviště. Činnost školy je ve všech oblastech plánovitá, soubor vnitřních směrnic vytváří předpoklady pro účelné fungování subjektu. Kontrolní činnost provádí ředitel školy cíleně dle plánu a průběžně sledováním denního provozu. Hospitační činnost realizují zejména zástupkyně ředitele. Výsledky kontrol jsou zobecňovány, pedagogickým pracovníkům je poskytována zpětná vazba k jejich práci. Komunikační a informační systém založený na kombinaci elektronických a tradičních nástrojů dostatečně zajišťuje přenos informací uvnitř i vně školy.

K naplňování vzdělávacích cílů má subjekt příznivé personální podmínky, začínajícím pedagogům je věnována potřebná pozornost a péče přispívající k jejich bezproblémovému začlenění do vzdělávacího procesu i pracovního kolektivu. Ředitel školy dbá na svůj profesní rozvoj a podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků. Jeho plánování vychází z potřeb a finančních možností subjektu a zohledňuje individuální zájmy pedagogů. Absolvované vzdělávací semináře přispívají k prohloubení odborných znalostí a dovedností učitelů a korespondují se stanovenými prioritami školy. Výměna zkušeností mezi pedagogy probíhá převážně v rámci metodických orgánů, menší důraz je však kladen na podporu vzájemných hospitací s cílem předávání poznatků z dalšího vzdělávání a rozšiřování spektra metod a forem pedagogické práce.

K zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků jsou ve vnitřních dokumentech školy stanovena potřebná pravidla a opatření. Žáci jsou s těmito pravidly a informacemi

o možných rizicích vyskytujících se ve škole i při činnostech organizovaných mimo školu průběžně seznamování. Ke zvýšení bezpečnosti žáků a informovanosti zákonných zástupců napomáhá zavedený elektronický docházkový systém.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V hodnocených vyučovacích hodinách v základní škole převládala příznivá pracovní atmosféra založená na vzájemném respektu a dodržování předem dohodnutých pravidel. Vyučovací hodiny byly organizačně i obsahově pečlivě připravené, výukové cíle pedagogové ve velké míře vyvozovali a přispívali tak k posilování motivace žáků k dalším činnostem. Efektivitu vzdělávání zvyšovalo propojování teoretických poznatků s reálnými situacemi v životě a uplatňování mezipředmětových vztahů, které žákům napomáhaly k pochopení vzdělávacího obsahu v širších souvislostech. Frontálně vedená výuka byla vhodně doplňována rozhovorem a samostatnou prací žáků, příležitost diskutovat a vzájemně porovnávat navrhovaná řešení zadaných úkolů měli žáci i při práci ve dvojicích či skupinách. Názornost výuky byla účelně podpořena vhodnými učebními pomůckami a audiovizuální didaktickou technikou, v omezené míře však při řešení úloh žáci využívali práci s různými informačními zdroji. Nebyl tak dostatečně podpořen vlastní úsudek žáků a podněcováno samostatné vyvozování poznatků. Žáci se většinou aktivně zapojovali do výukových činností, měli prostor pro dotazy a odpovědně přistupovali k plnění zadaných úkolů. Adekvátně reagovali na pokyny vyučujících a zpravidla prokazovali odpovídající úroveň znalostí a dovedností vzhledem k požadovaným výstupům. Pracovní tempo odpovídalo schopnostem žáků, potřebnou individuální péči věnovali pedagogové zejména žákům, u nichž se projeví potíže se splněním či pochopením úkolů. Žáci pracovali převážně na úkolech se stejnou mírou obtížnosti, funkční přístupy umožňující diferenciaci výuky s přihlédnutím k rozdílným vzdělávacím možnostem a potřebám jednotlivých žáků nebyly vždy zaznamenány. Pouze v některých vyučovacích hodinách vytvářeli vyučující žákům rychlejší a talentovaným příležitosti pro jejich rozvoj formou rozšířených úloh. Asistentky pedagoga se převážně věnovaly práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, příležitostně poskytovaly podporu i dalším žákům třídy a napomáhaly tak plynulosti vzdělávacího procesu. Jejich role při výuce byla spíše jen pomocná a průběžná interakce s učiteli nebyla příliš zjevná. Zpětná vazba poskytovaná žákům vycházela především z okamžitého hodnocení jejich projevů a výsledků, zaznamenáno bylo i formativní hodnocení žáků vedoucí k posílení jejich motivace k učení. V závěru vyučovacích hodin nechybělo jejich alespoň stručné shrnutí, žáci byli vybízeni k sebehodnocení, vzájemné hodnocení však většinou zaznamenáno nebylo.

V průběhu zájmových činností ve školní družině nabízely vychovatelky žákům rozmanité aktivity podporující především rozvoj sociální, čtenářské, matematické a přírodovědné gramotnosti. Při jejich výběru měli žáci možnost volby, do nabízených činností se aktivně zapojovali. Jejich iniciativa byla ze strany vychovatelek vždy posilována pochvalou a povzbuzením. Všechny formy činností respektovaly zájmy žáků a současně vedly k naplňování cílů školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje a zjišťuje výsledky vzdělávání žáků v celém vzdělávacím cyklu, a to zejména s využitím standardních interních evaluačních nástrojů založených na soustavném pozorování žáka a uplatňování různých forem ústního a písemného zkoušení. Hodnocení žáků v průběhu vzdělávání se opírá o transparentní pravidla pro hodnocení

výsledků vzdělávání žáků, která jsou součástí školního řádu. Ve vybraných vyučovacích předmětech učitelé pravidelně zařazují písemné práce většího rozsahu, které umožňují hodnotit pokrok žáka v delším časovém horizontu. Výsledky písemných prací jsou podrobně analyzovány a poskytují tak žákům i učitelům zpětnou vazbu, která je vhodným nástrojem pro eliminaci zjištěných nedostatků a na jejichž základě jsou přijímána vhodná opatření na podporu úspěšnosti žáků. Významným zdrojem informací pro školu v této oblasti je také úspěšnost žáků při přijetí k dalšímu studiu na středních školách a sledování jejich výsledků v tomto studiu.

Škola průběžně identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu prostřednictvím třídních učitelů, jejich výsledky jsou předmětem jednání pedagogické rady a školního poradenského pracoviště. Vzniklé prospěchové problémy škola bezodkladně projednává se zákonnými zástupci žáků. Všem žákům s rizikem neúspěchu je nabízena možnost doučování, kterou většina žáků pravidelně využívá. Žákům devátých ročníků je poskytována podpora při přípravě na přijímací zkoušky na střední školy.

K výměně informací o výsledcích vzdělávání žáků významně přispívají metodické orgány, které odpovídají za kvalitu a organizaci výuky v jednotlivých vyučovacích předmětech. Výsledky vzdělávání za jednotlivá klasifikační období jsou pravidelně vyhodnocovány na jednáních pedagogické rady. Přehledně jsou prezentovány ve výročních zprávách školy. Zákonní zástupci jsou informováni o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek, elektronické komunikace a na třídních schůzkách.

Škola účinně uplatňuje pozitivní motivaci formou pochval. Úroveň dosažených znalostí a dovedností mohou žáci porovnávat v rámci soutěží, které jsou zaměřené vědomostně, umělecky a sportovně nebo na olympiádách. Cílená podpora žáků v účasti na těchto akcích pomáhá formovat a rozvíjet jejich osobnostní růst, nadání i studijní předpoklady.

Poradenské služby ve škole poskytuje školní poradenské pracoviště, které bylo od poslední inspekční činnosti posíleno o podpůrnou pozici školního psychologa. Rozdělení kompetencí mezi více osob tak příznivě ovlivnilo kvalitu poskytovaných poradenských služeb. Na každém pracovišti školy aktuálně působí výchovná poradkyně, dvě školní metodičky prevence a školní psycholožka. Školní poradenství personálně doplňují i speciální pedagogové. Činnosti všech členů jsou jasně vymezeny a koncepčně propojeny. Poradenské služby na obou pracovištích vždy zastřešuje výchovná poradkyně, která v rámci pravidelných schůzek předává vyučujícím a asistentkám pedagoga informace o vzdělávacích potřebách jednotlivých žáků, nastavuje vzdělávací postupy v souladu s vydaným doporučením školského poradenského zařízení, a to i s přesahem do zájmového vzdělávání. Obě výchovné poradkyně úzce spolupracují a svoji činnost koordinují, uplatňování podpůrných opatření žáků si prostřednictvím hospitací ověřují přímo ve výuce. Zavedený systém je promyšlený a pomáhá vytvářet rovné podmínky pro vzdělávání všech žáků.

Odpovídající pozornost je věnována také prevenci rizikového chování žáků. V rámci plnění preventivního programu škola realizuje cílené aktivity reagující na aktuální problematiku jednotlivých třídních kolektivů. Vztahy mezi žáky jsou průběžně monitorovány, probíhají preventivní práce ve třídách i orientační sociometrická šetření. V návaznosti na zjištěné obtíže jsou nastavována vhodná pedagogická opatření. Přínosná je v tomto ohledu personální podpora školních psycholožek. Projevy rizikového chování žáků se škola snaží eliminovat a při jejich výskytu ve spolupráci se zákonnými zástupci žáků případně odbornými institucemi důsledně řešit. K upevnování dobrých vztahů mezi žáky přispívají tzv. třídnické chvílky a adaptační pobyty. Preventivně výchovné působení školy se rovněž promítá i do volnočasové oblasti, pestrá nabídka zájmových útvarů vytváří předpoklady pro kvalitní využívání volného času žáků po vyučování. Vyjádřit se k dění ve škole mohou žáci přímo

při osobním kontaktu s vyučujícími nebo prostřednictvím schránky důvěry. Žákovská samospráva, která by žákům nabídla příležitost aktivně se podílet na procesech rozhodování a tvorbě pravidel nad rámec svojí třídy, není ve škole ustanovena. Rovněž spokojenost zákonných zástupců žáků a pedagogických pracovníků se školním klimatem si škola formou evaluačních dotazníků cíleně neověřuje.

Závěry

Vývoj školy

- V době od poslední inspekční činnosti došlo k dalšímu zlepšení materiálně-technických podmínek pro vzdělávání žáků.

Silné stránky

- Činnost školního poradenského pracoviště společně s efektivním využíváním funkčních nástrojů při realizaci primární prevence pozitivně přispívají k podpoře rozvoje osobnosti žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- V části hodnocených vyučovacích hodin chyběla diferenciací vzdělávacího obsahu a výukových aktivit s ohledem na vzdělávací možnosti a potřeby všech žáků, nebylo podporováno vzájemné hodnocení žáků a minimálně byla také uplatňována práce žáků s různými informačními zdroji.
- Příležitostí ke zlepšení je pravidelné získávání zpětné vazby ke kvalitě školního klimatu od všech aktérů vzdělávání (žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků) s využitím vhodných evaluačních nástrojů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce důsledněji diferencovat vzdělávací činnosti žáků s ohledem na jejich individuální vzdělávací možnosti a potřeby.
- Do výuky zařazovat práci žáků s různými informačními zdroji a vést tak žáky k efektivnímu vyvozování závěrů.
- K posílení sociálního rozvoje a komunikačních kompetencí žáků uplatňovat ve výuce společně se sebehodnocením také vzájemné hodnocení.
- Zefektivnit spolupráci učitelů a asistentů pedagoga tak, aby v průběhu výuky asistent pedagoga poskytoval podporu vyučujícímu v širším spektru jeho činností.
- Periodicky získávat zpětnou vazbu ke kvalitě poskytovaného vzdělávání a školního prostředí od žáků, jejich zákonných zástupců a pedagogických pracovníků formou dotazníkového šetření.
- K profesnímu obohacení pedagogických pracovníků nastavit systém vzájemných hospitací.
- Nabídnout žákům příležitost podílet se na chodu školy prostřednictvím funkční žákovské samosprávy a přispívat tak k rozvoji jejich sociálních a občanských kompetencí.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení o právnické osobě s názvem Fakultní základní škola Olomouc, Tererovo nám. 1, příspěvková organizace, ze dne 10. 11. 2022
2. Inspekční zpráva, čj. ČŠIM-213/16-M, ze dne 18. 2. 2016
3. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, 5. verze, s platností od 1. 9. 2016
4. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání (školní družina), ze dne 1. 9. 2016
5. Školní řád základní školy, s platností od 1. 9. 2022
6. Vnitřní řád školní družiny, s platností od 1. 9. 2022
7. Vnitřní řád školní jídelny, s účinností od 1. 9. 2022
8. Koncepce rozvoje, organizace a řízení, aktualizace 1. 9. 2022
9. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, ze dne 1. 9. 2022
10. Plány hospitací a hospitační záznamy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
11. Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2021/2022, ze dne 15. 9. 2022
12. Rozvrhy hodin všech tříd základní školy, školní rok 2022/2023
13. Třídní knihy všech tříd základní školy, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
14. Žakovské knížky, školní rok 2022/2023, namátkový výběr
15. Přehledy výchovně vzdělávací práce všech oddělení školní družiny, školní rok 2022/2023, vedené k termínu inspekční činnosti
16. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků, s platností od 1. 9. 2022
17. Písemné práce žáků z vybraných vyučovacích předmětů (namátkový výběr), školní roky 2021/2022 a 2022/2023
18. Přehledy externího testování žáků školy, školní roky 2019/2020–2021/2022
19. Přehledy soutěží a olympiád, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
20. Zápisy z jednání pedagogické rady školy, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
21. Zápisy z jednání metodického sdružení a předmětových komisí, školní roky 2021/2022 a 2022/2023
22. Seznam žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, školní rok 2022/2023, k termínu inspekční činnosti
23. Souhrnná dokumentace poradenských služeb ve škole, školní rok 2022/2023
24. Doklady vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, finančním podmínkám školy a k oblasti školního stravování
25. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy vedená k termínu inspekční činnosti

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Kateřina Kašparová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavel Leszkow, školní inspektor

Mgr. David Náhlík, školní inspektor

Mgr. Iva Pospíšilová, MBA, školní inspektorka

Ing. Renata Skutková, kontrolní pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.